

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vsa leto 15 K
 „ „ „ „ „ 10 „
 „ „ „ „ „ 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje priložne priloge: Ob vsaki letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in „Kažipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih vozov“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Letno sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah: tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad str. 2 urednikom je mogoče: govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamaoije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali glj. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v kopalniški ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Sodnije na Goriškem nekdanj in danes.

Zgodovina boja in preobrata.

Piše: A. Gabršček.

I.

Na shodu slovenskih odvetnikov v Ljubljani pred par tedni so slikali govorniki žalosten položaj Slovencev v področju višje deželne sodnije v Gradcu. Naravnost grozna je bila slika iz Koroske, ne preveč vesela iz Štajerske, — in celo na Kranjskem ni vse tako, kakor bi bilo pričakovati z ozirom na suho dejstvo, da je ta dežela v 95% slovenska. Izostala je slika iz Trsta, ker je bil poročevalec dr. Rýbár zadržan. Tudi on bi bil zapel le žalostinko, dasi se obrača polagoma na bolje tudi tam.

Kaj pa Goriška? Ali je tu že popolnoma vse v redu? — Ali je že delojevana borba za popolno enakopravnost slovenskega jezika v vseli sodnijah te dežele? Ali res nimamo nikake pritožbe več? Kaj treba še popolniti?

Da bo mogoč jasen odgovor na ta vprašanja, je potrebno, da podamo sliko o veljavi našega jezika na sodnijah v naši deželi nekdanj in zdaj, da si pokličemo v spomin dogodke zadnjih 16 let in podamo zgodovino onega boja za enakopravnost našega jezika, ki je dosegel vse dosedanje vspehe.

Tega boja danes, dasi so vse to dogodki najnovejše dobe, nikdo ne more tako resnično opisati nego jaz, saj so to zajedno moji osebni memoari, saj je to velik kos mojega dela in trpljenja. Mlajši rod, ki se veseli novih razmer na naših sodnijah, ne pozna stanovitnega boja zadnjih 16 let, ni živel v tistih težkih in žalostnih razmerah, ko je bil goriški Slovenec v svojih sodnijah preziran in žaljen do skrajnosti; starejši pa bodisi ne vedo, ker se mnogo boja ni vršilo javno, ali

pa radi in hoté pozabljajo..... V najvejšem času se po vsem vrhu pa še pojavljajo modre glave, ki čisto nič ne upoštevajo naravnost obupno žalostnega položaja goriških Slovencev še pred malo leti in vsega tega ogromnega preobrata na bolje v gospodarskem, narodnem, kulturnem in političnem pogledu; ne upoštevajo, da smo bili n. pr. Slovenci v Gorici še pred 10 leti prezirani in zaničevani »ščavi«, brez ugleda, brez veljave, brez moči; nikjer nas ni bilo videti, — in vsakdo, ki je došel v Gorico, je odnesel prepričanje, da je to čisto laško mesto. Danes pa smo častno upoštevani povsod, — vsakdo, tudi tujec, ki je le pol dneva v Gorici, nas vidi tu v razcvitajoči se moči in odnaša s seboj vtise, da smo Slovenci v Gorici ljudje napredka in dela, ki imajo pred seboj še široko polje in nadejno bodočnost. — Nezadovolj- nežem torej, ki kaj radi rentočijo o nedelavnosti itd. v središču, naj veljajo moji memoari, da bodo videli, kako je bilo z veljavo našega jezika v sodnijah še pred malo leti in kako je danes, — in kakošnega dela in truda, kakošnih žrtev in nevarnostij je bilo treba, da so se mogočni činitelji naveličali boja z nami ter so morali popuščati v svojem srčitem odporu od stopnje do stopnje ter končno skoro molče privoliti v popolno enakopravnost slovenskega jezika. — Kakor je došel popoln preobrat na tem polju, prav tako in ne drugače je bil izsiljen v politični službi, — izsiljen je bil v raznih drugih uradih, pred vsem na goriških poštah, kjer tudi se danes upošteva načelo popolne narodne enakopravnosti. Tudi ta boj je bil dolgotrajen in hud, — ali zmagala je naša pravična stvar.

Torej k stvari!

Kako je bilo na naših sodnijah še pred malo leti? Kakošen je bil odpor od slovenske strani? Kdaj in kako je pričel od stopnje do stopnje?

(Dalje pride.)

„Mladi“ na Kranjskem in mi.

Naši klerikalci bi nas radi spravili v polemiko z »mladimi« na Kranjskem. Naravnost smešna zahteva, naj napadamo stranko »mladih« na Kranjskem. Naj se ravsaajo z njimi klerikalci. Program klerikalne stranke je pač v diametralnem nasprotju z vsemi dosedanjimi programatoričnimi izjavami »mladih« na Kranjskem.

Stranka »mladih« še ni objavila programa. Ali kolikor so se izjavili, ne vidimo nobene točke, v kateri bi se programatorično križali. V kolikor se da presoditi, tudi na Kranjskem ni nasprotja z bitstvenimi deli programa narodno-napredne stranke, pač pa bolj osebne in taktične narave. Nastala so navskrižja, ki so privedla do razkola v naprednih vrstah samih.

Med Kranjsko in Goriško pa je v tem pogledu velik razloček.

Narodno-napredna stranka na Kranjskem je že bila na krmilu, gospodovala v deželnem zboru, v trgovinski zbornici, v veljavnih avtonomnih korporacijah, v mestni hiši ljubljanski.

Na naslov te stranke padajo od strani »mladih« očitanja. Ni naša naloga, da bomo mi preiskovali opravičenost takih očitanj, še manj nas je volja sploh utikati se v te spore, ker imamo doma zadosti opravila, dela in bojev na vse strani.

Povdarjamo pa, da vsakdo tistih, ki čutijo potrebo v svrhu pozitivnega dela pristopati stranki mladih, imajo na Goriškem najlepšo priliko, da razvijajo svoje moči ter uporabijo svoje nabrano znanje v vrstah narodno-napredne stranke.

Naša stranka na Goriškem je stranka mladih.

Niso bili še na krmilu, še nikjer ni bila dana prilika, da bi razvijali svoje moči ter izkoristili svoje znanje in vporabili svojo dobro voljo na političnem polju.

Mi mladi naprednjaki, svobodni-selni, šele delujemo z vso silo na to, da bi nam bila dana prilika koristiti svojemu narodu tako, kakor hočemo. Zato šele želimo, da pridejo mladi do primerne zastopstva v zakonodajnih zastopih in drugodi.

Rado se očita narodno-napredni stranki na Goriškem, da je premalo storila. Ali tako očitanje je neopravičeno. Glavni vzrok: ni bilo zadosti moči. Saj ni nikjeri gospodovala. Torej tudi storiti ni mogla nič takega, kar bi bila drugače storila. Če bi bila imela stranka moč n. pr. v deželnem zboru goriškem — kake premembe bi bile danes tam! Očitati komu to in ono, je lahka reč, delati je pa težko. T. ba pač soditi položaj tako, kot je bil in kot je sodaj. Sedaj so razmere drugačne, in opravičen je up, da bo stranka mladih na Goriškem delala, delala in delala. Pri tem pa moramo povedati še to, da je neopravičeno zahtevati vse od centrale. S kakšno pravico se more zahtevati vse iz središča? Zahtevajo pa navadno ljudje, ki sami nimajo volje delati. Take zahteve so le prerado prazni izgovori, ki padajo na naslove, kamor ne tičejo. Pač pa mora obstajati že tolikrat povdarjani stik med središčem in deželo. Vse, kar je prav. Narodni delavci v središču, narodni delavci na deželi! Potem so mogoči pravi vspehi.

Pomlajena stranka bo imela jasen program, široko polje za raznovrstno delo. Moči so tu — torej čemu bi se mi prerekali ter morda celo cepili? Za pravega narodnega delavca, borečega se za napredek in svobodo goriških Slovencev, je prostora le v reorganizovanju, pomlajeni narodno-napredni stranki.

In tu je treba, ponovno povdarjano, delati, resno delati — potem bo toliko opravila, da ne bode imel nihče časa uganjati kako razkolno politiko, morda »mladih« in »starih«, ali pa se

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Pri pogledu na straže so se duhovi, kakor je bil domneval trgovski nadzornik, do cela razburili. Pograbili so za zvonove ter začeli biti plat zvona. Comminges se je dobro držal, dal je ukleniti nekega človeka, ki se mu je zdel eden izmed glavnih hujskačev, in da bi druge oplašil, je odredil, naj se obesí na križ trahoirskega stolpa. Nato so ga vojaki odvedli, da bi izvršili to povelje. Toda na trgu jih je napadla množica s kamenjem in helebardami; hujskač je porabil ta trenutek, da jo je pobral po lombardski ulici ter se zatekel v neko hišo, katere vrata so vojaki takoj ulomili.

To nasilje je bilo brezuspešno, krivca ni bilo mogoče več dobiti. Comminges je pustil na ulici stražo ter prišel z ostalimi svojimi vojaki v Kraljevo palačo, da poroča kraljici o tem, kar se je zgodilo. Na vsej poti so doneli za njim kriki in grožnje, več njegovih mož je bilo ranjenih z bodali in helebardami, njega samega je zadel kamen ter ga ranil nad očesom.

Comminges-ovo poročilo je utrdilo mnenje trgovskega nadzornika, resni ustaji ni bilo mogoče sedaj kljubovati; kardinal je dal med ljudstvom razglasiti, da so bile čete razpostavljene po nasipih in na Pont-

Neufu samo zaradi ceremonij ter da takoj zopet odidejo. In res, proti četrti uri popoldne so se koncentrirale vse okoli Kraljeve palače; pustili so eno stražo ob vhodu Sergents, drugo pri Quinze-Vingts-u, tretjo slednjič na strelišču Saint-Roch. Napolnili so dvorišča in pritličja s Švicarji in mušketirji ter čakali, kaj bode.

Tako je bilo torej tedaj, ko smo uvedli naše čitatelje v kabinet kardinala Mazarina, poprej kabinet kardinala Richelieu-ja. Videli smo, s kakimi občutki je poslušal godrnjanje ljudstva, ki je prihajalo do njega, in streljanje pušk, ki je odmevalo vse tja do njegove sobe.

Hipoma je dvignil glavo, obrvi na pol stisnjene, kakor človek, ki se je za nekaj odločil, uprl je pogled na velikansko stensko uro, ki je imela pravkar udariti deset, vzel v roko pozlačeno piščalko, ki je ležala na mizi, ter dvakrat zažvižgal.

Majhna vrata, skrita med tapetam, so se natiho odprla, in črno oblečen človek je vstopil brezglasno ter obstal za naslonjačem.

- Bernouin, je dejal kardinal, ne da bi se obrnil, zakaj vedel je, da je prišel na ono žvižganje njegov strežaj; Bernouin, kateri mušketirji stražijo palačo?
- Črni mušketirji, Monseigneur.
- Katera stotnija?
- Stotnija Tréville.
- Je-li kak častnik te stotnije v predsobi?
- Poročnik d'Artagnan.
- Ta je eden izmed dobrih, ali ne?
- Da, Monseigneur.
- Dajte mi mušketirsko uniformo in pomagajte me obleči.

Strežaj je odšel tako tiho kot je bil prišel, »ez trenutek pa se je vrnil z zahtevano obleko.

Kardinal si je začel počasi in zamišljeno slačiti ceremonijelno obleko, ki jo je bil oblekel za parlamentovo sejo ter oblačiti vojaško suknjo, ki mu je stala precej dobro, kajti bil je svoje dni vojak v Italiji; potem, ko je bil popolnoma oblečen, je izpregovoril: — Pojdite po gospoda d'Artagnana.

In strežaj je odšel, to pot skozi srednja vrata, toda jednako tiho in molče. Rekel bi bil, da je senca.

Ko je ostal kardinal sam, se je pogledal z nekim zadoščenjem v zrcalo; bil je še mlad, imel je komaj šestinštirideset let; bil je elegantne postave, nekoliko nad srednjo mero velik; imel je živahno in lepo polt, oko polno ognja, velik, a vendar še primeren nos, široko, veličastno čelo, kostanjeve, nekoliko skodrane lase, brado malo temnejšo nego lase, toda vedno lepo počesano, kar se mu je prav dobro podalo. Opasal se je ter pogledal z dopadanjem svoje roke, ki so bile zelo lepe in ki jih je negoval z največjo skrbnostjo; potem je odložil debele rokavice iz jelenovega usnja, ki jih je bil že vzela v roko, ter nataknil priproste svilene rokavice.

V tem trenutku so se vrata odprla.

— Gospod d'Artagnan, je naznanil strežaj.

V sobo je stopil častnik.

Bil je mož kakih tridesetih ali štiridesetih let, majhne, krepke postave, suh, živahnega in duhovitega pogleda; brado je imel črno, lase pa že malo pomešane s sivimi; kakor se zgodi vselej, če ima človek predobro ali preslabo življenje, zlasti če so lasje zelo temni.

zatekati morda celo v precep »nad stranke«. Delo je moč stranke, delo jo vzdržuje in krepi ter varuje pred odpadanjem pristašev.

Pod takimi avspicijami se reorganizuje narodno-napredna stranka na Goriškem.

DOPISI.

Z Gradišča. — Z našim vikarjem imamo vedno prepir in sovražstvo; zlasti najemnikom cerkvenega zemljišča ne zmanjka sitnostij. Tudi pri nas je trtna uš pokončala vinograde. Ubogi kmet je moral stare trte posekati in zemljo prekopati, da je zasadil divje trte, da je zopet imel željeni sad. Pomisli, čitatelj, koliko truda mora narediti kmet prej kot obroditi cepljena trta. Zdaj pa ko je najemnik prenovil cerkveno zemljišče, se gosp. Čudežu, pardon Rudežu, zljubi. Na razpolago ima vedno take cerkvene oskrbnike, da plešejo, kakor on gode. Če se zgodi nesreča, da pride v oskrbnništvo mož, ki misli malo bolj s svojim umom, hitro v stran z njim! Ni čuda, da se cerkveni najemniki tresejo pred njim. On hoče imeti, ali pa na dražbo z njim, da bodo drugi vzivali njegov trud.

Kako pa je z denarjem, ki se je nabral za porušeni zvonik? Opominov je bilo že veliko, pa nič ne pomaga. Meseca junija lani je treščilo v zvonik, strela je porušila pokrivalo, velik kamen, na katerem je bil križ in petelin, je padel, petelin pa se je skrtil med porušene plošče. Vse te ruševine ima burja na razpolago, in lahko se zgodi kaka nesreča radi zanikernosti našega nunca. Kdaj se to popravi?

Ljudje se pri nas ne spominjajo, da bi bilo brez službe božje in zahvalne pesmi na Sv. Silvester, kot zdaj, ko je on pri nas. Siti smo ga že do vrh glave. Njegovo zmerjanje, da smo živine gradišče, je nas vzburlilo. Nismo študirani ali tudi taki butci nismo, kot on misli, ter se ne damo komandirati kar tako ne od njega ne od njegovih pajdašev.

Kmeti sin.

Iz Osoške županije. — (Odgovor dopisniku v „Prim. listu“). Mnogo ste napisal in načel v „Primorski list“, blatili in črnili; zato se pa tudi jaz oglašam. Gledé krivičnega davka — ali se niste tudi vi podpisal na prošnjo, katera se je poslala na škofijski ordinarijat, da naše uborno ljudstvo ne more nositi tolikega bremena v duhovskih plačah? Vas vprašam, morebiti ste starašina, ali ne veste, da sta bila le dva v starašinski seji, ki nista bila zadovoljna, drugi smo bili vsi enih mislij; kaj se torej zaletavate sedaj v mene? Pravite, da je vse le pesek v očeh ter da je vsa stvar naperjena proti županu. To ni res, kajti jaz čislam g. župana v več zadevah in ga bom čislal. Tudi ni res, da jaz in drugi hujskamo proti županu ter da se nam cedijo sline po županovem stolčku. Ne cedijo se nam ne. Kar se pa tiče slaboznane modrijana na Visokem, vam povem, da se ne bom hodil k vam učiti modrosti, ker je sam nimate nič. Pišete tudi, da jaz govorim,

da sedanjega klerikalnega župana ljudstvo ne bo več volilo ter da bi rad jaz sam splezal na županov stolček, pa da ne bo nič. Prav gotovo ne bo, kar jaz sem obvezan s svojimi domačimi opravki, in pa povem vam, da si ga v resnici ne želim; tudi domače razmere bi mi ne pripuščale. Še nikdar nisem delal za to, da bi me volili za župana. Toliko me imate za slabega, ali prosili pa ste me le za zaupnika svoje stranke. Večkrat sem bil vam dober, sedaj pa, ko zastopam z drugimi pravično stvar ljudstva, sem pa slaboznani modrijan. Kar se tiče g. Faganela, bo lahko še izvoljen za župana radi mene, vse drugo je neumnost in zmerjanje, za katero pa se ne menim. Anton Ušaj, št. 87, Vitovlje.

Domače in razne novice.

Zapravljanje deželnega denarja. — Letos je dal deželni odbor deželnim uradnikom na remuneracijah zopet 10.000 K. Naši deželni uradniki so naravnost imenitno plačani, tako dobro so plačani, kot menda v nijedni drugi deželi v Avstriji. Vrh tega dajo temu in onemu kako podporo med letom. Sedaj ob novem letu pa so razdelili med uradnike kar 10.000 K. Lani 10.000 K, letos 10.000 K. Boljših služeb si sploh ni več želeli kot so pri deželnem odboru goriškem! Tekom par let se je darovalo ob novem letu deželnim uradnikom 50—60.000 K. — In to v naši ubogi deželi. Za druge potrebne reči ni denarja in ga ni. Za vinogradnike n. pr. ga nimajo, za sto drugih gospodarskih potreb tudi ne — že tako naravnost sijajno plačanim uradnikom pa strosi deželni glavar s svojimi kimavci, laškimi in slovenskimi, ob novem letu kar 10.000 K. To je nečuvstvo zapravljjanje, proti kateremu v imenu goriških Slovencev slovesno protestujemo. Posestva gredo na boben, ubogi kmet težko plačuje davke, deželni odbor pa daje ob novem letu »dobre roke« kar 10.000 K. To kriči do neba!

Sokrivni na tem so slovenski klerikalci; slov. odbornika kar pokimata, pa je. Nobenega odpora, nobenega zastopstva slovenskih interesov ni v deželnem odboru!

Tu lahko vidijo volilci, kako škodo so vzročili deželi in samim sebi, ko so poslali v deželni zbor Pajerjeve hlapce, ki so tudi dobro plačani za to, da mu puščajo v vsem pristo roko.

Zanimanje za shod zaupnikov narašča po celi deželi. Na pisma pripravljalnega odbora se je odzvala že večina. Oni, kateri se še niso, naj blagovolijo storiti to v najkrajšem času. Od vseh stranij dežele čujemo glasove, da bo shod kaj dobro obiskan.

Načrt programa reorganizujoče se narodno-napredne stranke je vzbudil odobravanje pri naših somišljenikih. Priteguje v ljudsko stranko pa tudi več takih, ki so bili dosedaj neodločni ter niso hoteli biti ne klerikalci ne naprednjaki. Da je načrt programa dober, se vidi tudi iz tega, ker so klerikalci hlastno

planili po njem. Da storijo to, na to smo lahko računali, ali iz njihovega napadanja odseva jasno, da jim načrt imponuje; tega niso mogli prikriti v svojem bevskanju na načrt programa.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ naznanja, da prično pevske vaje spet danes zvečer t. j. 10. t. m. in sicer kot dosedaj v Čitalniških prostorih.

Vaje bodo vsaki četrtek ob 8. uri zveč. Poleg petja se bode podučevalo tudi teorijo not (sekiric). Vsi oni, kateri se želé učiti note, naj sedaj porabijo to ugodno priliko.

Imenovanja pri c. kr. drž. železnici. — Ravnateljstvo c. kr. dr. železnice v Trstu je imenovalo s 1. t. m. gg. uradniške aspirante: Dr. R. Katziantschitsch, K. Valentinitsch, dr. W. Müller in N. Levčič (Ljubljana) strojnimi asistentom. Nadalje so imenovani železniškimi asistenti gg. aspiranti: J. Dolinar — Rateče Belapeč, J. Obad—Bled, P. Ženzerovič—Pula, A. Šemč—Ajdovščina, A. Veber—Bled, J. Božič—Vižmarje, L. Svetina—Lesce Bled; Dr. Guntler—Trst drž. kolodvor, R. Sussek—Trst svobodna luka, K. Zuccato—Trst drž. kolodv., J. Saiz—Pola, A. Germek—Gorica, K. Pregl—Trst prosta luka, P. Garbari—Gorica, in E. Makuz—Trst-ravnateljstvo.

Novoga župana občine devinske hvali „Piccolo“. — „Piccolo“ poroča, da so laški Devinci vsi srečni in zadovoljni, ker je izvoljen za župana Jos. Pahor iz Medjevasi, kakor smo zadnjič povedali, vsled zvitosti breznarodnih farjev. „Piccolo“ pravi, da je ta Pahor najboljša oseba, nepristransk ter koncilijanten. Ves srečen poroča „Piccolo“, da se županski sedež prenese iz Devina. Kaj so napravili brezvestni farji, se zrcali jasno iz „Piccolove“ hvale. Prejšnjega župana, ki je bil vrl slovenski mož, zaveden in značajan, ni „Piccolo“ nikdar hvalil, pač pa se je vedno zaletaval v devinsko županstvo.

Nepostransk in koncilijanten da je novi župan! Analfabet; in privesek črne suknje. Zato pa so zvonili zvonovi po cerkvah... kot da bi peli mrtvaško pesem slovenstvu v Devinu. Cerkev je bila tu zopet v službi Lahov proti domačim, poštenim devinskim Slovincem! Pa se še dobijo ljudje, ki sanjajo o „dijonirjih“ ob mejah ter ki zmajajo z rameni gledé na boj s črnimi izdajalci slovenske domovine!

Izjava dveh bratov in sestre Marije pok. S. Gregorčiča je priobčel današnji „Prim. list“ glede na notico v 1. št. „Soče“, kjer je bilo rečeno, da od treh, ki so mu najbližji, je dobil Gabršček tam označeno zahvalo; — ta izjava pravi, da ti trije, ki so podpisani pod izjavo, niso poslali Gabrščeku nobene izjave. Seveda ne! Kakor da bi ne bilo še drugih, ki so pok. pesniku tudi najbližji!

„Kmečki fant“. — Današnji „Prismojenec“ priobčuje pismo „Kmečkega fanta“, kateri hoče imeti vse polno „izobraževanih“ društev na katoliški podlagi po deželi. Tisti „kmečki fant“ je posvečen ter nosi črno suknjo. Zato

pa mu ne more nihče nič verjeti, in nobeden pameten človek se ne ogreje za „izobraževalna“ klerikalna društva, v katerih se ljudstvo le poneumnuje.

Rodoljubi, snujte pa bralna in pevška društva, pa na pravi napredni podlagi!

Častna nagrada „Zveze slovenskih pevskih društev“. — Na razpis dveh častnih nagrad po 60 in 40 kron za najboljši zborovi skladbi je bilo upravnemu odboru poslanih 10 skladb. Jury, sestojča iz gg. Benišek, Deki—va, Förster, Hubad in Razingger, ni prisodila nobeni skladbi častne nagrade. Kot relativno najboljšo je priporočila skladbo „Notranjska“. Upravni odbor je tej skladbi prisodil 40 K nagrade. Po otvoritvi kovert se je pokazalo, da je skladatelj g. Emil Adamič. Koverti ostalih 9 konkurenčnih skladb ostanejo neodprti. Skladbe se vrnejo onemu, ki pove „motto“ dotične skladbe ali pošlje motto in kak naslov, kam naj se skladba vrne. Po preteku dveh mesecev, t. j. sredi marca 1907. se neotvorjeni koverti sežgo. Upravni odbor „Zveze slovenskih pevskih društev“.

O preganjanju katoliške cerkve na Francoskem piše „Prismojenec“. Francoska vlada je bila pripravljena prepustiti cerkvenim združitvam vse cerkveno premoženje. Ali trmasti ljudje in Vatikan se niso hoteli udati jako liberalnim postavam, marveč raje kljubujejo. Radi tega pa mora vlada v smislu postave zaplenjevati premoženje, kakor ono v Versaillesu, radi katerega toliko kriči „Prismojenec“. Na Francoskem ne preganja vlada cerkve, ampak cerkev se sama preganja. Sama se je odrekla premoženju, ker se ni udala postaviti, ki jej je ponujala premoženje. Kako grdo torej lažejo, ko govorijo o preganjanju katoliške cerkve na Francoskem!

Iz Dol. Vrtojbe je zopet priobčila „Gorica“ dopis iz peresa znanega moža šviga-švaga čez dva praga, v katerem po katoliški navadi laže, da je „Soča“ rekla, naj si kmetovalci v Dol. Vrtojbi ne ustanove podpornega društva proti nezgodam pri goveji živini. Mi smo rekli le, da Vrtojbeni že vedo, kaj potrebujejo, klerikalnih usiljivcev pa naj se otrsejo, ker imajo z ustanovljanjem takih društev le politične namene. Tistemu Vrtojbencu ni nič res mar za napredek kmetijstva, ampak za to mu je, da bi zopet kako intrigo unpravil. Premirno mu je v Vrtojbi.

Šviga švaga-mož laže tudi, da smo pisali lani proti koristim kmeta gledé trgovine s krompirjem. Priobčevali smo došle nam članke za eksportno zadrugo in proti eksportni zadrugi, držé se edino umestnega navodila: Da se pravi glas spozna, treba čuti dva zryona. Pri tako perečem vprašanju, kot je eksportna zadruga, je treba premotri vanja in prevdarka, ne pa da kar slepijo ljudi in jim obečajo zlate gradove možje, ki jim ne morejo dati ničesar. — Vprašanje o ureditvi trgovine s krompirjem pa naj se letos zopet premotri. Mi želimo, da bi pridelovalci pršli res do poštenega zaslužka.

D'Artagnan je stopil štiri korake naprej ter spoznal ta kabinet, v katerega je že bil prišel nekoč za časa kardinala Richelieuja; ko je videl, da ni tu nikogar drugega razun mušketirja njegove stotnije, je uprl svoj pogled v tega mušketirja, pod čegar obleko je spoznal pri prvem pogledu kardinala.

Tudi kardinal je uprl vanj svoje bolj fino nego globoko oko ter ga pazno motril; potem, ko je par hipov pomolčal, je izpregovoril:

— Ali ste Vi gospod d'Artagnan?

— Jaz, Monseigneur, je odvrnil častnik.

Kardinal je opazoval še trenutek to inteligentno čelo in ta obraz, čegar veliko gibčnost so bila uklenila leta in skušnjje; toda d'Artagnan je prebil to poskušnjo kot človek, ki so ga motrile že ostrejše oči nego te, katerih pogled je v tem hipu počival na njem.

— Gospod, je izpregovoril kardinal, z menoj pojdite, ali bolje, jaz pojdem z Vami.

— Vaš sluga, Monseigneur, je odvrnil d'Artagnan.

— Pogledal bi rad sam straže, ki obdajajo Kraljevo palačo; mislite, da je pri tem kaka nevarnost?

— Nevarnost, Monseigneur! je vprašal d'Artagnan začudeno; kaka nevarnost?

— Pravijo, da je ljudstvo zelo razburjeno.

— Uniforma kraljevih mušketirjev uživa veliko spoštovanje, Monseigneur, in ko bi ga tudi ne, jaz sam s tremi drugimi si upam zapoditi v beg sto takih rogoviležev.

— Toda saj ste videli, kaj se je zgodilo Comminges-u?

— Gospod Comminges je pri straži in ne pri mušketirjih, je odvrnil d'Artagnan.

— To se pravi, je menil smehljaje kardinal, da so mušketirji boljši vojaki nego stražniki?

— Vsakdo je malo zaljubljen v svojo uniformo, Monseigneur.

— Samo jaz ne, je odgovoril smeje Mazarin; pogledajte, odložil sem svojo ter oblekel vašo.

— Vraga, Monseigneur, kaka skromnost, je rekel d'Artagnan. Kar se tiče mene, vam rečem, da ko bi imel uniformo Vaše eminence, bi bil zadovoljen z njo, da, hotel bi se zavezati, da ne bom nosil nikdar drugačne.

— Da, toda nocoj bi morda ne bilo varno iti v njej izpod strehe. Bernouin, moj klobuk!

Strežaj je prinesel uniformski klobuk širokih krajev. Kardinal ga je pokrtil še dovolj po vitežko ter se obrnil proti d'Artagnan-u:

— Saj imate v hlevih pripravljene osedlane konje?

— Da, Monseigneur.

— Prav! Pojdimo.

— Koliko mož želite, Monseigneur?

— Rekli se, da se uprta s štirimi možmi pognati v beg sto rogoviležev; ker jih lahko srečamo dve sto, vzemite jih osem.

— Kadar boste hoteli, Monseigneur.

— Jaz grem za vami; no, pa pojdimo raje tu skozi, je popravil kardinal; svetite nama, Bernouin.

Strežaj je vzel svečo, kardinal je prijel za majhen ključ, ki je bil vtaknjen v njegovo pisalno mizo, odprl vrata na skrivne stopnice, in čez par trenutkov je bil že na dvorišču Kraljeve palače.

II.

Nočni pohod.

Deset minut pozneje je stopala mala četica po ulici Bons-Enfants, za dvorano gledališča, ki ga je bil dal sezidati kardinal Richelieu, da so igrali v njem

»Miramo«. Mazarin, ki je bolj ljubil godbo nego literaturo, je spraval tu na odor prve opere, ki so se pele v Franciji.

Pogled na mesto je naredil vtis velikega vznemirjenja; goste gruče so tekale po ulicah, in naj je rekel d'Artagnan, kar je hotel, ustavljali so se, da so šli vojaki mimo njih, in gledali so jih zaničljivo in grozeče, kar je pričalo, da so meščani v tem trenutku pustili svoje vsakdanje navade ter jih zamenjali z bojevitejšimi namerami. Od časa do časa se je čulo vpitje od trgov sem. Od ulice Saint-Denis sem se je čulo streljanje pušk, in včasih se je kar nenadoma oglasil zvon ter zašel zvoniti, ne da bi se vedeo zakaj, samo ker je ljudstvu v razposajenosti padlo to v glavo.

D'Artagnan je šel svojo pot z brezbriznostjo človeka, na katerega nimajo take malenkosti nikakega vpliva. Kadar se je ustavila kaka gruča sredi ceste, je pognal svojega konja, ne da bi jih opomnil, naj se umaknejo, in ko so ti ljudje, naj so bili že uporneži ali ne, videli, s kom imajo opraviti, so se razmaknili ter pustili patroljo mimo. Kardinal je zavidal to ravnodušnost; razlagal si jo je s tem, da je d'Artagnan vaje nevarnosti; toda čutil je vkljub temu do tega častnika, čegar poveljstvu se je za trenutek uklonil, tisto spoštovanje, ki ga celo previdnost priznava malomarnemu pogumu.

Ko so se približali posadki ob vhodu Sergents, je zaklicala straža: Kdo je? D'Artagnan se je odzval, in ko je zvedel od kardinala parolo, stopil proti straži; parola pa je bila »Louis« in »Rocry«.

Ko so se tako po teh znamenjih sporazumeli, je vprašal d'Artagnan, če ni gospod Comminges poveljnik posadke.

(Dalje pride.)

vidlja Feleževa pa — ordinarijat. — V za-
 otoski vikariji pri Feležih se je rodila Lojza
 regel — Vidlja Feleževa. Bila je za kuha-
 ter se ponujala po farovžih. Nabira rada
 vante, in nabrala jih je dosti iz zapotoške
 marijanceljske fare, kjer je dobro znana.
 vante te ženske so segle tudi v slavni or-
 dinarijat. O tej ženski nam pišejo iz Mariji-
 nega celja, da je pri ordinarijatu nekaj drugi-
 kaplan in svetovalec. „Zato pa vedo gospodje
 skofiji nekatere reči tako natanko, da smo
 se čudili, ko so nam skrivnostno namigavali.“
 se je odprla skrinja kvant in tu se vpo-
 rablja to učeno glavico za prinašalca in odna-
 šalec posebnosti. Lojzka se danes solnči v
 žarkih milostljivega ordinarijata. Slaba je ta!
 Vabi se k velikemu plesu, katerega priredi
 narodna čitalnica v Kobaridu s sodelovanjem
 kobariških dam v nedeljo dne 13. t. m. v
 dvorani hotela Devetak. Čisti dohodek je na-
 menjen za Gregorčičev spomenik. Pri plesu
 svira 12 mož godbe pešpolka št. 47. iz Go-
 rice. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnina
 2 K. Po prvem odmoru ples s kotiljoni. K
 solilni udeležbi vabi odbor.
 Barabski ton v „Gorici“. — „Gorica“ se od-
 likuje nekaj časa sem po barabskem tonu po-
 sebne vrste. Zadnjič govori o „čiku“. Kar v
 naslov prve „novice“ je položila „čik“. In
 tako je naprej „čikasta“ v raznih „novicah“,
 ki kažejo izvanredno neumost in barabstvo.
 Na občnem zboru bralnega in pevskega društva
 v Pivovaru je bil izvoljen sledeči odbor: gosp.
 Franc Kokole, nadučitelj, predsednik; gosp.
 Matevž Torkar, trgovec, podpredsednik; gosp.
 Lenart Bizjak, kovač, tajnik. Odborniki: gosp.
 Anton Trojer, posest. sin, g. Miha Kaltnekar,
 obč. sluga, g. Ivan Štravs, gostilničar, gosp.
 Matevž Pirih, mizar.
 Orčbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 177.
 udstvena seja se je vršila dne 14. nov. 1906.
 v družinskih prostorih „Narodnega doma“. Prvomestnik je otvoril to sejo ob 3. uri pose-
 sebno, pozdravljajoč zastopnika Koroške prošta
 Gregorija Einspielerja in na to sejo povab-
 ljena župnika Treibra iz Velikovega. Po dolgi
 in temeljiti debati, katere so se vdeležili vsi
 navzoči, so se začasno vredile učne razmere
 naše velikovske šole. Konec ob 1/2 7 zvečer.
 V 178. seji 19. decembra 1906. je prvomest-
 nik odgovoril posmrtnico pesniku Simonu Gre-
 goriču — kojo so vsi stoje poslušali — se
 je podelilo več podpor v svrhu prireditve bo-
 žičnice na obmejnih solah. Izrekla se je zahvala
 akad. dr. „Prosveta“, ki je družbi nasvetovala
 božične in noveletne razglednice in jej sploh
 bila na tej akciji v veliko pomoč.
 V Št. Petru pri Gorici je zvest služabnik,
 kateri je pri g. Marizzi že 45 let v službi, in
 ta je Jožef Martelanc. Dopisnik pravi, da
 je še kot mlad dijak hodil v štacuno g.
 M. ter ga poznal, ko so ga izvali „noštri
 Pepo“. Take može se lahko priporoči na pri-
 stojnem mestu.
 Narodno-izobraževalno društvo „Bodčnost“ v
 Vel. Zbiljah namerava prirediti veliko veselico
 z igro „Trije tički“, petjem, deklamacijo itd.
 na vel. ponedeljek t. j. 1. aprila 1907. Toliko
 v znanje sosednim bratskim društvom. —
 Vspored se pravočasno objavi.
 Pevsko-tamburaško društvo „Št. Andrež“ v Št.
 Andrežu priredi v nedeljo dne 13. januarja 1907.
 veliko veselico s plesom v dvorani g. Petra
 Lutmana. Vspored: 1. Brož: „Slava Sloven-
 cem“, koračnica, tamburanje. 2. Zega: „Kra-
 ljevič je Marko“, poje možki zbor. 3. Šaljivi
 prizor: „Kmet in fotograf“. 4. Brož: „Na va-
 lovih jadranskega moja“, valček, tamburanje.
 5. Flajsman: „Junačka poskočnica“, petje s
 spremljevanjem tamburašev. 6. Igra: „Krčmar
 pri zvitem rogu“. 7. * * * „Spomin na Ptuj“,
 koračnica, tamburanje. 8. Šaljivi prizor: „Pred
 sodnikom“. 9. Nastop tamburašev v ciganski
 obleki. Po veselici ples. Začetek ob 3. uri in
 pol pop.
 „Svobodna Misel“. — V Pragi začne izha-
 jati v kratkem slovenski protiklerikalni list
 „Svobodna Misel“.
 „Duhovniki kobariškega okraja“ se delajo kot
 da bi nič ne vedeli, kaj se je godilo nekje v
 nekem farovžu. Vsi dobro vedo, kje je tisti
 kraj, zato je poziv v današnjem „Prismojencu“
 le hinavščina. Notica naša je imela namen, da
 bi imel oni kmeti fant, ki je prišel tisti
 reči na sled, vendar že enkrat mir pred ma-
 ševalnim posvečenjem! Tisto umetno ogorčenje
 v „Prismojencu“ le smeši gospode iz kobari-
 škega okraja.
 Preselitve trgovine. — G. A. Bisail je
 preselil svojo manufakturno trgovino iz nek-
 danje Musinove prodajalne v hišo „Monta“
 v Gosposki ulici.
 Po stopnicah je padel krčmar Batič iz Ka-
 priva na Gradišču. Padel je tako nesrečno, da
 je kmalu na to vsled dobljenih poškodb umrl.

Socijalne vesti.

Shod delegatov avstrijskih zasebnih uslužbencev se je vršil dne 6. t. m. na Dunaju. Na shodu je bilo razgovora o postavi za zavarovanje zasebnih uradnikov. Cesarju se je odposlala zahvalna brzojavka.

Posledica štrajka pomorščakov v Italiji. — O tem štrajku smo večkrat pisali. Sedaj poročajo laški listi iz kraljestva, da je posledica tega štrajka ta, da je 4531 štrajkujočih ostalo brez dela.

Splošno ljudsko zavarovanje. — V nižje-avstrijskem deželnem zboru je bil stavljen predlog, naj vlada prihodnjemu državnemu zboru predloži zakonski načrt, s katerim se uvede v ožigled slabemu gospodarskemu stanju kmetov, delavstva in obrtnikov, splošno ljudsko zavarovanje, ker se ti stanovi na starost ne morejo sami preskrbeti. Predlog je bil sprejet.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Sestanek županov pri Rebku. — Dopuščevalna komisija za gorški okraj je povabila vse župane na Vipavskem k sestanku, ki se bo vršil dne 20. t. m. ob 3. pop. pri Rebku na Goričici. Na tem sestanku se bo razpravljalo o tem: 1. katera živinska pasma naj se širi v bodoče v okraju; 2. o denarnih sredstvih za nabavo plemenskih bikov; 3. kedo naj bike nabavi in odkod; 4. razmerje med bikorejci in občino in določila za rejo bikov.

Enak sestanek z istim dnevnim redom bode zadnji četrtek meseca januarja 31. t. m. v Gorici za župane goriškega in kanalskega sodnega okraja.

Goriško vlnarsko društvo vabi k podružničnemu občnemu zboru, ki se bo vršil v Prvačini dne 13. januar. t. l. ob 11. uri predpoldne v prostorih ljudske šole v smislu §§ 5, 7, 12, 19, 42, 43, 44 in 46. Dnevni red: 1. Volitev predsednika in 6 odbornikov za podružnico po § 44. 2. Volitev odposlanstva k društveni skupščini ali obč. zboru po §§ 12 in 44.

Za izkoriščanje vodnih močij. — Nižje-avstrijski deželni zbor je sprejel Gessmanov nujnov najni predlog, s katerim se zahteva od vlade, naj predloži v najkrajšem času načrt zakona za celo državo za izkoriščanje vodnih močij z električnimi napravami. Deželni odbor nižje-avstrijski stopi v tej reči v dogovor z drugimi deželnimi odbori.

Proti povišanju poštnih in brzojavnih pristojbin. — Lastniki hiš v šestnajstem okraju, na Dunaju so izjavili, da pozovejo poštno in brzojavno upravo, naj odstrani z njihovih hiš vse podstavke brzojavnih in telefonskih napeljav ter poštne škrinjice. S tem hočejo hišni posestniki protestirati proti povišanju poštnih in brzojavnih pristojbin.

Voznina za klavno živino po državnih železnicah se je znižala na polovico, ako se pošlje ta živina v Trst, Gradec, Dunaj in v nekatera druga večja mesta. Ta izjemna voznina je stopila v veljavo 20. decembra in traja do 31. marca 1907. Tudi privatne železnice so znižale voznino in sicer za 30%. Živina pa se mora prevažati najmanj 100 km daleč.

Svetovna razstava v San Franciscu. — Leta 1913. nameravajo prirediti v San Franciscu svetovno razstavo v spomin na 400-letnico odkritja Tihega oceana ter v proslavo odkritja Panamskega prekopa, ki bo dotle končan.

Razgled po svetu.

V državnem zboru je poročal predsednik včeraj, da so umaknjeni razni nujni predlogi, izvzemši onih posl. Ferjančiča in tovarišev glede konvertiranja hipoteknih terjatev in še nekaterih drugih. Koncem seje so bili kot nujni predlogi vloženi vsi zakonski načrti, ki jih je bil ministerski predsednik predložil načelnikom strank.

Državni zbor bo zboroval najbrže le do 26. t. m.

V plenarni seji avstrijske delegacije 7. t. m. je povdarjal vojni minister Schönaich v odgovoru na Biankinijevo interpelacijo potrebo direktne železniške zveze z Dalmacijo; treba, da se čim prej zgradi. Vojno ministerstvo jo zahteva, dogovori z Ogrsko pa še niso dognani. Del. Einspinner je bil prinesel s seboj vse potrebščine, katere dobijo vojaški novinci pri vstopu v vojaško službo; kupil je te reči pri nekem malem trgovcu za 2 K 80 v, novincem pa se zračunava za 2 po 6 K. Ta sleparija znaša na leto okoli 400.000 K.

Vojni proračun z resolucijami vred je bil sprejet in zasedanje zaključeno.

Delovanje avstrijske zbornice. — Avstrijska zbornica v predstojećem končnem zasedanju reši baje le nastopne zakonske načrte, in sicer: o „numerus clausus“, o pogodbi z Lloydom, o lokalnih železnicah, o krošnjarstvu, o industrijalni reformi in o draginski dokladi za uradnike.

Regulacija plač državnim uradnikom. — Kakor se da soditi po govori v ministerskem svetu, se dovoli državnim uradnikom enkratna dradinska doklada, plače pa se uredijo tačas tako, da jo definitivna akcija določena za 1. jan. 1908. Zvišati se utegnejo aktivitetne doklade, znižati pa službena doba na 35 let; uvede se službena pragmatika. V seji državnega zbora včeraj je predložil finančni minister dve predlogi. Ena predloga obsega zahtevo kredita 20 milijonov kron za enkratno naklonitev uradništvu in slugam, v drugi predlogi pa so načrtane vladne odredbe za zboljšanje položaja uradništvu, kar se izvrši prihodnje leto. Zvišajo aktivitetne doklade, zboljšajo se dosedanja razmerja s tem, da se zniža službena doba na 35 let. Aktivitetna doklada se zviša v V. razredu za 10, v VI. do VIII. za 15, in v IX. do XII. za 20%. Uradniki, ki so stari nad 60 let, so izključeni za nov plačilni razred. Službena doba 35 let pri slugah je samo za jetniške paznike in državno policijo. Razmere do poštnih uslužbencev, do pisarniških pomočnikov finančne straže, do gozdarskega obojja, se ne uvedejo po zakonu, ampak bodo urejene naredbenim potom. Skupno za vse to bo treba 28 in pol milijona kron.

Španija ima dandanašnji le devetino one zemlje, katero je imela pred 400 leti.

V Monte Carlu, v znani svetovni igralnici, se ne sme pobrati s tal denarja. Kar pade denarja na tla, pripada slugam.

Desna roka daljša od leve. — Tri četrtine ljudi na zemlji ima desno roko za 2 cm daljšo od leve.

Vzgojalnice za mlade zločince so ustanovili v Milanu. Zavod je stal 300.000 lir. Sprejema se v zavod redno po 40 zločincev.

Gospodarsko vseučilišče. — Madjarski časopisi poročajo, da namerava sedanja vlada ustanoviti gospodarsko vseučilišče s štirimi fakultetami, in sicer za živinozdravništvo, kmetijstvo, gozdarstvo in vinorejo s pravico do doktorata.

Perzijski šah je umrl 8. t. m. ob 11. uri 50 min. po noči. Šah Muzafer Eddin je bil rojen 25. marca 1853; vladno je nastopil 1. maja 1896.

Vollina dolžnost na Tirolskem. — Klerikalci predložijo deželnemu zboru peticijo za uvedbo volilne dolžnosti.

Parnik ponesrečil. — Parnik „Drava“ hrvatske parobrodne družbe je obtičal v paški luki in ga doslej še niso mogli osvoboditi. Parnik ni poškodovan.

Pruski deželni zbor otvorjen. Nova predloga proti Poljakom. — Ministerski predsednik knez Bülow je prečital v deželnem zboru prestolni govor, ki napoveduje več gospodarskih predlog, nadalje novo predlogo glede ojačenja nemštva v vztočnih pokrajinah. Z ozirom na sedanji tamošnji položaj smatra vlada kot neobhodno potrebno, da se absolutno izvedejo zapričete državne odredbe!

Kuropatkin namestnik na Kavkazu. — V petrograjskih krogih se govori, da bo Kuropatkin v kratkem imenovan namestnikom na Kavkazu namesto grofa Voroncev-Daškova.

Za splošno volilno pravico v Pruski. — Svobodomiselnna stranka je sklenila staviti pruski deželni zbornici predlog, da se uvede na Pruskem splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica.

Prijeten gost. — V London je prišel ter se naselil v hotelu Tavistock čudak ali pa norec, ki se je vpisal William Yates iz Sheffielda. Berači in reveži imajo z Yatesom veselje, zakaj mož plačuje vse, kar kupi, s stotaki ter ne vzame nikjer drobca nazaj. Za časopise, ki jih kupuje od kolporterjev na ulici, plačuje stotake, ravno tako ne da manj kot stotak cvetličarki za šopek in sploh beraču, ki ga slučajno naleti na ulici. Ako pa gre kateri berač za njim ali ga naprosi za dar, potem mu Yates ničesar ne da.

Sarkastični Tolstoj in gospa, ki križem gleda. — V zadnjem času je bil Tolstoj nekoliko bolan. Bolele so ga noge. Ko je okrevaj, je imel noge nekoliko krive. Obiskala ga je neka dama s Francoskega, ki je škilila. Tolstoj je bil ta obisk neprijeten. Gospa ga vpraša: „Kako je z Vašimi nogami, grof?“ — „Kakor vidite“ — je odvrnil sarkastično Tolstoj.

Skopuh. — Skrajno skop je bil kmet Kuder v Lovcu pri Celju. Ničesar si ni privoščil. Sedaj je umrl ter zapustil par hiš, lepo zemljišče in 18.000 K denarja. Pa so veseli dediči.

Kresli na Tirolskem. — Tirolski klerikalci vspodbujajo po svojih časopisih prebivalstvo v to, da na dan sankcioniranja volilne reforme zažge kar mogoče veliko kresov po deželi.

Dve novi jugoslovanski društvi v Pragi. — V Pragi snujejo „Jugoslovansko dijaško umetniško društvo“ in „Jugoslovansko pevsko društvo“.

Na Francoskem. — Kardinal Richard je sklical na dan 22. t. m. tretjo konferenco vseh francoskih škofov radi bogoslužja, organizovanja semenišč itd. Konferenca utegne trajati tri dni.

K vojaškemu službovanju so pozvani vsi semeniščniki in duhovniki, ki jih veže še vojaška dolžnost, kateri pa niso še predložili predpisanega certifikata.

Bolgari za svojo prosveto. — Ministerski svet je postavil v proračun 1907. svoto 170.000 K v prosvetne svrhe.

Največjo zastavo sveta napravijo sedaj v Zjed. državah. Namenjena je za glavno poštno poslopje v Washington. Zastava bode dolga 20 jardov, široka pa 10 jardov, pobarvani pasji bodo široki 70 cm.

Za samostojna slovenska gimnazija v Celju in Mariboru. — „Politično društvo „Naprej“ v Celju odločno protestuje proti vsaki nakani vlade, da bi se odpravile slovenske paralelke v Mariboru, ali samostojni nemško-slovenski gimnazijski razredi v Celju. Politično društvo „Naprej“ zahteva, da se razširita oba zavoda v popolni samostojni slovenski gimnaziji v Celju in Mariboru. Od vseh slovenskih poslancev se odločno zahteva, da naj bodo v tem vprašanju složni in neizprosnosti ter naj postopajo edino le v soglasju s celjskimi in mariborskimi Slovenci.“

Ta resolucija je bila vsprejeta jednoglasno na občnem zboru društva dne 5. t. m.

To se je sklenilo gledé na vesti, da misli vlada opustiti nemško-slovenski gimnazijske razrede v Celju ter bi se osnoval v Mariboru slovenski gimnazij — s čemur so baje zadovoljni tudi slov. klerikalni poslanci.

Žensko gibanje na Angloskem se je v pretečenem letu mogočno razvilo. Žene so pripravile mnogo demonstracij za žensko volilno pravico. Pri tem so prihajale pogostoma v konflikt s policijo. Pred kratkim je bilo povodom take demonstracije pred parlamentom aretiranih pet žen, ki so bile po pardnevnem zaporu izpuščene. Tovarišice so jih spremile v slavnostnem sprevodu v restavracijo, kjer je bila prirejena božična svečanost. Tekom tega leta je bilo zaradi takih demonstracij obsojenih 35 žen, med njimi 22 omoženih.

Glasovir — na prodaj

(tvrdke Schnabl — Dunaj) v jako dobrem stanu, oziroma se zameni s harmonijem. Več pove Kožlin Ignac v Komnu št. 18.

Učenca za modno trgovino sprejme takoj J. Zornik v Gorici, Gosposka ulica 10.

Manufakturna trgovina A. Bisail naznanja preselitev svoje trgovine v hišo Monta v Gosposki ulici ter se priporoča tudi nadalje svojim cenj. gg. odjemalcem.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.
velika zaloga ==
== oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice
s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron -80, -88,
-96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 200.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
vporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveča.

Cene zmerne.

Orožja = municije,
predmeti za lov, dinamične
patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles
različnih sistemov. Lastna delavnica in
popravilnica orožja dvokoles in šivalnih
strojev.

Kerševani & Čuk
v Gorici
== Stolni trg št. 9. ==

Vsestransko hvalo in priznanje
dosegel je letošnji
Koledar
za
kmetovalca 1907.

Uredil dež. nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata
pravila živinoreji, krmljenje goveje
živine in prašičev.

Prašičereja, mlekarstvo, preiskovanje
mleka, bolezni mleka. Obdelovanje
travnikov, naprava in osuševanje trav-
nikov, umetna in naravna gnojila.
Sadjereja, naprava sadovnjaka. Vino-
reja, priprava dobrega vina. Kmet.
zakoni. Hmeljarstvo. Prerač. v kile,
orale in hektarje. Koledar, sejmi in
še mnogo drugega.

Vezan je letos v posebno močno
platno. Cena: pošta K 180, in se
naroča pri Iv. Bonaču v Ljubljani.

Vsled prihranitve dragega povzeta se
naj znesek naprej dopošlje.

Noben vesten gospodar naj ne bode
brez tega potrebnega koledarja.

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Gorica * Gorica
Hôtel
„pri zlatem jelenu“
v trgovskem središču nasproti
nadškofijski palači. — Sobe za
prenočišča po zmernih cenah. —
Velik jedilni salon, poleg stekleni
salon s teraso. — V poletnem
čas: prijeten vrt z verando. —
Sobe za klube, društva, za ske-
njene družbe. — Izborna kuhinja.
Domača in ptuja vina. Izvirno
pilzenako »prazdroj«-pivo.

Božidar Božič

pek in sladčičar

Sv. Lucija ob Soči

Priporoča različne fine likerje, vino
v steklenicah itd. itd.

Stara tvrdka pri kateri se stalni
odjemalci poslužujejo že nad 30 let!

Druge reklame ne potrebuje
moja krojaška
delavnica in trgovina z
gotovimi oblekami.

Izdeluje obleke za vsak stan:
civilne, uradniške
in vojaške.

V zalogi ima vedno sveže
blago
za vsak letni čas
iz prvih tovarov.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.
== Anton Krušič, ==
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

tek. Frana Josipa 35 — tek. Jožipa Verdi 33.

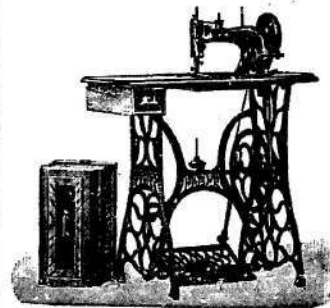
Odlikovana pekarija in sladčičarna
KAROL DRAŠČIK
v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno posrežbo
po jako zmernih cenah.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor
na pr. za šivanje, krpanje in umetno ve-
zenje. — Neprekosljivi za obrtne namene,
šivajo naprej in obratno, tiho in mirno
brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica št. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franco.

Z malim kapitalom

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi izvlečki (ekstrakti) izdeluje žganje in
likerje mrzlim potom. Kdor z mojimi izvlečki (ekstrakti) manipulira mu jamčim
najboljši vseh.

Kdor se hoče posluževati te izvrstne tvrdke, naj pošlje svoj natančni
naslov na naslov: „Prva tovarniška tvrdka 80400“ na anončno ekspedicijo
Edvard Braun, Dunaj, I., Rotenturmstrasse 9.

Dr. Ernest Dereani

praktičen zdravnik in
specijalist za
oči, uho, nos in grlo
— zdravi —
v Gorici, Stolni trg št. 9
I. nadstropje.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico
v Gorici

trg Korenj št. 11.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles
Waffenrad z dveletnim
in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Andrej Fajt

pekovski mojster
v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorliške
pince, potice itd.

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol
blažujoče mazilo in so dobro uporabljajo
pri prehlajenjenih; cena 80 vin., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljub-
ljenega domačega sredstva, naj se jemlje
le originalne steklenice v skatljah z našo
zaščitno znamko „SIDRO“ potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

K „zlatem levu“ v Pragi

Elisabethgasse št. 5

Dnevno razpošiljanje.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakohu; Josip Godina,
lekarna „All' Igen“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 140. Iz Trsta se ga razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7— prosto poštine.